

beløb vil blive anvendt til tilskud til den enkelte bolig — så meget mere som ansøgninger af den art vil være hurtigere at producere end ansøgninger gældende et boligkompleks. Sager vedrørende den enkelte bolig vil dreje sig om tilskud på 1.000-4.000 kr. efter forslaget og 1.000-2.000 kr. eller 1.000-3.000 kr. efter flertallets ændringsforslag, og administrationsudgifterne vil uundgåeligt blive store sammenlignet hermed, hvis der skal være nogen kontrol overhovedet (bedømmelse af ansøgning, evt. indbyrdes prioritering af ansøgninger, kontrol med regnskab, inspektion af det udførte arbejde).

Medmindre man opgiver enhver bedømmelse og kontrol — og dermed åbner for tilskud til enhver spekulations„forbedring“ — vil forslaget således indebære et helt uforholdsmæssigt administrativt bureaukrati.

ad b). Der er intet i forslaget, som kan forhindre kapitalisering af tilskuddene. Det er i sig selv en urimelig langtidsvirkning af tilskudsordningen.

Dog skal det erkendes, at det for privatejede boliger er praktisk taget umuligt at forhindre kapitalisering, uden at det kræver et stort bureaukratisk apparat, og at urimeligheden dog mindskes noget derved, at tilskuddene næppe medfører nogen nettoudgifter for staten (skatteyderne), snarere tværtimod.

Hvis ordningen udnyttes fuldt ud, vil den omfatte arbejde til en samlet værdi af ca. 1.200 mill. kr., hvoraf tilskuddene udgør 300 mill. Dette arbejde vil efter boligministeriets bedømmelse give staten et afgiftsprodukt (moms) på ca. 150 mill. kr., som er et merprodukt i samme omfang, som arbejdet er foranlediget af tilskudsordningen. Besparelsen i arbejdsløshedsunderstøttelse afhænger af, i hvilket omfang arbejder er foranlediget af tilskudsordningen, samt af, i hvilket omfang det udføres af arbejdsløshedsforsikrede. Hvis samtlige 1.200 mill. kr. går til arbejdslønninger til personer, som ellers ville oppebære understøttelse, er besparelsen 720 mill. kr. (idet understøttelsen forudsættes at give gennemsnitlig 60 pct. løndækning). Der til kommer indkomstskatteproduktet af merindtægten, dvs. af de resterende 480 mill. kr., som forsigtigt anslået vil beløbe sig til 200 mill. kr. I alt er der således ved besparelser og øgede skatteindtægter opnået ca. 920 mill. kr.

Dette er selvfølgelig fuldstændig urealistisk, fordi de 1.200 mill. kr. ikke fuldt ud vil gå til lønninger til personer, som ellers ville oppebære understøttelse. Men det viser, sammenholdt med afgiftsproduktet, at hvis blot ca. 20 pct. af beløbet går til arbejdslønninger til personer, der ellers ville oppebære understøttelse, så balancerer regnestykket fra statens synspunkt, og staten har overhovedet ingen nettoudgift af tilskudsordningen.

Mindretallets konklusion:

I overensstemmelse med disse betragtninger er det mindretallets opfattelse,

- 1) at der ikke er nogen grund til at fastsætte en samlet beløbsramme for tilskudsordningen, men at man burde lade omfanget stå åbent og i stedet bemyndige ministeren til med et givet varsel og eventuelt efter samråd med boligudvalget at standse ordningen, når det skønnes, at den ikke længere giver anledning til beskæftigelse eller sådan ikke længere er nødvendig eller ønskelig,
- 2) at man for at undgå administrativt bureaukrati i helt uforholdsmæssigt omfang og alligevel sikre en solid kontrol med tilskuddenes anvendelse, begrænser tilskudsmuligheden til udlejningsejendomme (private og almennyttige) samt andelsboligforeninger,
- 3) at man som betingelse for tilskud kræver, at ansøgningen anbefales af et flertal af lejerne/boligtagerne eller af deres valgte repræsentanter,
- 4) at man efter denne reduktion af antallet af sager og denne overladelse af den reelle bedømmelse og kontrol til beboerne, som har den mest umiddelbare interesse i, at tilskuddene anvendes fornuftigt, kun pålægger kommunalbestyrelserne i tilfælde af behov for prioritering af ansøgningerne da at foretrække mere arbejdsintensive projekter for mindre arbejdsintensive projekter, samt
- 5) at man ud over den foreslåede oplysningsvirksomhed bidrager til at skabe kontakt mellem lejere/boligtagerne og arbejdsløse bygningsarbejdere, arkitekter m.v. om udarbejdelse af egnede projekter.

Mindretallet har stillet de under nr. 2, 3, 7, 13 og 16 anførte ændringsforslag.